

VZGOJNI NAČRT OŠ JELŠANE

Kazalo

1. Uvod	3
2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA	4
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI	5
a) Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti	5
b) Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov	5
4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	6
a) Restitucija	6
b) Pohvale, nagrade, priznanja	7
c) Odstranitev učenca od pouka	7
d) Vpis učenca v e-asistenta	8
e) Vzgojni opomin	8
f) Individualiziran vzgojni načrt	8
g) Prešolanje na drugo šolo	8
5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	8

1. Uvod

Vzgojni načrt je oblikovan na osnovi Zakona o osnovni šoli (ZOsn).

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so (2. člen ZOsn):

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot ZOsn, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev osnovnošolskega izobraževanja.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

Vsebina vzgojnega načrta:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojne postopke in ukrepe,
- uresničevanje in spremljanje.

2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Vrednote in načela izhajajo iz vizije OŠ Jelšane.

Razvijali bomo naslednje vrednote:

- univerzalne vrednote: pravičnost, marljivost, samostojnost, doslednost, odgovornost, spoštovanje drugih in drugačnih,
- nacionalne vrednote: negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine,
- šolske vrednote: učenje za življenje,
- lokalne vrednote: ohranjanje naravne dediščine.

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje in strpnost, sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti,
- sodelovanje s starši in usklajenost pristopa staršev in šole

Načelo izhaja iz dejstva, da starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši nujno. Strokovni delavci na šoli in starši so v partnerskem odnosu, kjer imata obe strani svoje odgovornosti in pravice. Poudarjamo odgovornost staršev za sodelovanje s šolo in aktivno spremljanje ter

vođenje svojega otroka. Učitelj ima profesionalen in odkrit odnos s starši. Poskrbeti mora, da staršem poda vse osnovne informacije glede učne snovi, organizacije dela in posebnosti otroka. Razredniki in ostali strokovni delavci šole pravočasno obveščajo starše ter morebitne težave rešujejo hitro in

načrtno. Pomembna je svetovalna pomoč staršem v vzgojnih zadevah in redno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI

a) ***Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti***

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz poslanstva, vizije, vrednot in ciljev osnovne šole ter potreb učencev in okolja. Na naši šoli si bomo prizadevali za razvoj temeljnih telesnih, duševnih, socialnih in duhovnih potreb učencev ter razvijanje njihove pozitivne samopodobe, samostojnosti in odgovornosti. To bomo skušali zagotoviti s pomočjo razvijanja ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanja dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje v uspešno naravnane učeče se skupnosti.

Učenci se bodo aktivno vključevali v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi in s tem navajanje k procesom samovrednotenja, samokontrole, vzpodbujanja zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja.

Organizirali bomo aktivno preživljanje časa učencev pred in po pouku ter druge dejavnosti (tematske razredne ure, šolske prireditve (novoletni bazar, dnevi odprtih vrat,...), dejavnosti v okviru eko šole in zdrave šole, medvrstniška učna pomoč, pomoč učencem tujcem, pogovorne ure za učence, govorilne in pogovorne ure za starše, roditeljski sestanki, skupnost učencev, šolski parlament, predavanja za starše, šolsko glasilo, šole v naravi, strokovne ekskurzije, različne interesne dejavnosti, športna tekmovanja in tekmovanja iz znanja, dobrodelne dejavnosti (zbiranje igrač, šolskih potrebščin, plastičnih zamaškov ipd.), zbiralna akcija papirja, čistilna akcija, različni natečaji (likovni, literarni, fotografski, glasbeni, filmski ...), raziskovalna dejavnost, izobraževanje in samoizobraževanje učiteljev, učenci reditelji, dežurstvo učiteljev na hodnikih med odmori, večji nadzor s strani strokovnega osebja tam, kjer je pojavnost nezaželenih oblik vedenja verjetnejša, izrekanje pohval in nagrad ...

Za vzgojni ukrep zoper učence za primer prinašanja, uporabe oziroma posedovanja nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi na območje šole in površin, ki sodijo v šolski prostor oziroma k vzgojno izobraževalnem delu se določi ODVZEM nedovoljenih in nevarnih predmetov in snovi. Če učenec takšnega predmeta strokovnemu delavcu šole ne izroči sam, lahko ravnatelj ali od njega pooblaščen oseba z namenom ugotovitve, ali učenec takšen predmet poseduje in njegovega odvzema, opravi pregled osebnih predmetov učenca, po postopku in na način, ki je določen s Pravili šolskega reda. Odvzete nedovoljene in nevarne predmete in snovi starši prevzamejo po predhodnem dogovoru z razrednikom.

b) ***Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov***

Usmerjanje in svetovanje je strokovno naravnana dejavnost šole, ki je namenjena učencem in posredno tudi njihovim staršem pri reševanju problemov, ki so povezani z razvojem, odnosi z vrstniki in odraslimi, šolskim delom in prevzemanjem odgovornosti. Svetovanje in usmerjanje lahko poteka v času šolskih obveznosti (ure oddelčne skupnosti) ali v času izven urnika (pogovorne ure učiteljev, šolska svetovalna služba, za kar se bomo dogovarjali s starši za vsak primer posebej). Prav tako se bomo o vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega učenca dogovarjali sproti za vsak primer posebej. V primerih, ko strokovni delavec presodi, da učenec potrebuje dlje časa trajajoče

spremljanje, usmerjanje in svetovanje, bomo skupaj s starši iskali skupne rešitve (v okviru šole oziroma po potrebi obravnava v zunanjih institucijah).

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci naučijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost šolskega in domačega dela,
- spremljati svoje delo in uspešnost,
- razmišljati, presojsati in vrednotiti svoje vedenje in ravnanje drugih,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih ravnanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- konstruktivno reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, frustracija, apatično doživljanje neuspeha in podobno,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- spoštovati in sprejemati drugačnost,
- negovati in krepiti tovarštvo,
- dosledno izpolnjevati zastavljene cilje in naloge.

4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojne ukrepe se izvaja zaradi kršitev Pravil šolskega reda in drugih šolskih pravil. Vzgojne ukrepe se izvaja na podlagi strokovnih odločitev. Učencu in njegovim staršem se pojasni razloge za takšno odločitev, obliko in trajanje ukrepov ter načine, s katerimi se preveri, ali so ukrepi učinkovali. Vzgojni ukrepi so za učenca in njegove starše obvezujoči in so se jim obvezani podrediti.

a) Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in ob pomoči poišče načine, s katerimi svojo napako popravi.

Aktivnosti v postopku restitucije

Razrednik s pomočjo svetovalne službe pomaga učencu, da odgovorno sprejme posledice neprimernega ravnanja in poišče ustreznejše načine vedenja, ki prispevajo k poravnavi. Z učencem se razrednik in šola individualno dogovorita o vrsti in namenu aktivnosti v postopku restitucije in načinu njenega izvajanja (kaj, zakaj in kako):

- pomoč mlajšim učencem v času pouka (med glavnim odmorom in malico, v času podaljšanega bivanja, pomoč v kuhinji in jedilnici, pomoč hišniku ipd.),
- pomoč učencem, ki potrebujejo učno pomoč,
- pomoč pri vzdrževanju reda in čistoče v šoli in šolski okolici,
- pomoč pri usmerjanju udeležencev na šolskih prireditvah,
- prebrati poučno knjigo in voditi razpravo o vsebini v razredu,
- pomoč pri delovnih akcijah šole (zbiralne akcije, sejmi idr.),
- opraviti dodatno (daljše) dežurstvo reditelja v razredu,

- vključiti v skupino učencev prostovoljcev in opravljati prostovoljna dela (npr. mlajšim otrokom v vrtcu prebira pravljice v času počitka),
- druge oblike restitucije.

b) Pohvale, nagrade, priznanja

Učenci aktivno sodelujejo pri podeljevanju pohval in nagrad. S pohvalami, nagradami in priznanji na šoli najbolj prepričljivo sporočamo, kaj cenimo in vzpodbujamo. Z njimi želimo pri učencih utrjevati zeleno vedenje in dobro šolsko delo ter jih spodbujati k osebnemu napredku. Največkrat izrečemo neformalne, ustne pohvale, te so del osnovne vzgojne dejavnosti, po navadi so to povratna sporočila o vedenju ali delu učenca ter pohvale v spontanah pogovorih med nami npr. na šolskem hodniku, v avli, jedilnici, razredu...

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej za pozitiven zgled v oddelku,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih in nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog pisne pohvale.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije in celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri različnih interesnih dejavnostih;
- doseganje vidnih rezultatov na področjih, kjer učenci predstavljajo šolo;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti ali šolskem parlamentu,
- za druge dosežke, ki jih ravnatelj, učiteljski zbor šole, razrednik ali mentorji ocenijo kot primeren razlog podelitve priznanja.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti.

Nagrado lahko dobi posameznik, skupina učencev ali oddelčna skupnost

c) Odstranitev učenca od pouka

V primeru motenja šolskega pouka je učenec odstranjen od pouka. Z njim je dežurni učitelj, ki ga nadzoruje pri opravljanju šolskega dela. Učitelj starše obvesti o razlogu odstranitve na pisni ali ustni način.

d) Vpis učenca v e-asistenta

Neprimerna vedenja ali vzorna vedenja učitelji vpisujejo tudi v e-asistenta. Ko število zapisov v e-asistentu doseže 5 vpisov se razrednik odloči za vzgojno ukrepanje.

e) Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblik vzgojno-izobraževalne dela ter pri dejavnostih, ki so opredeljene v Letnem delovnem načrtu, Hišnem redu, Pravilih šolskega reda in drugih aktih šole. V posameznem šolskem letu lahko učiteljski zbor izreče učencu vzgojni opomin največ trikrat. Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole. Razrednik preveri, ali je učenec kršil svoje dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola že izvedla. Razrednik nato opravi razgovor z učencem in starši oz. strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. O izrečenem vzgojnem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor. O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina vodi zabeležke. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

f) Individualiziran vzgojni načrt

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualiziran vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta morajo sodelovati tudi starši učenca. Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

g) Prešolanje na drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca v drugo šolo – s soglasjem ali brez soglasja staršev. Če sledi prešolanje brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo, soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij. Za učenca, ki se bo prešolal na drugo šolo, individualiziran vzgojni načrt pripravi bodoča šola.

5. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt OŠ Jelšane je temeljni dokument za vzgojno delovanje naše šole. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOsn. Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva in Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo Vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

SVET ŠOLE: Sprejme **vzgojni načrt** in poročilo o samoevalvaciji šole.

UČITELJSKI ZBOR: Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.

RAZREDNIKI: So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.

STARŠI: Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.

RAVNATELJ: Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost VN s samoevalvacijo.

Spremembe in dopolnitve so sprejeli:

- Učiteljski zbor
- Svet staršev na seji dne 20. 9. 2022.
- Svet šole na seji dne 28. 9. 2022.

Vzgojni načrt je bil spremenjen in potrjen:

na rednem sestanku učiteljskega zbora 5. 3. 2024.

na 2. seji sveta staršev 13. 3. 2024.

na 1. seji sveta šole 30. 9. 2024.

Številka: 204/222